

No. of Pages : 4

Code : CSM-4
Subject : GENERAL STUDIES – 1
Question Paper

Time : 3 Hours

Max. Marks : 150

વિભાગ – A

- (૧) પ્રશ્નક્રમાંક : 1 થી 10.
(૨) બધા જ 10 પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે.
(૩) દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે.
(૪) જવાબ આશરે 30 થી 40 શબ્દોમાં લખવાં

PART – A

1. Question No. 1 to 10.
2. Attempt **all 10** questions.
3. **Each** question carries **3** marks.
4. Answer should be given approximately in **30 to 40** words.

- પ્ર. 1. ગુજરાતી લોકચિત્રકળામાં ઓળિયા કોને કહેવામાં આવે છે?
What is called "OLIA" in the folk painting of Gujarat ?
- પ્ર. 2. કોઈ પણ પાંચ ગુજરાતી નારીવાદી ટૂંકી વાર્તાકારોના નામ અને તેમની વાર્તાઓના શીર્ષકો જણાવો.
Mention the name of any five Gujarati female short story writers along with the titles of their stories.
- પ્ર. 3. ભક્તિ ચળવળની અગત્યતા ચર્ચો.
Discuss the importance of Bhakti Movement.
- પ્ર. 4. વિજયનગર સામ્રાજ્યમાં નયનકારા પદ્ધતિ ઉપર સંક્ષિપ્ત નોંધ લખો.
Write a brief note on the Nayankara System in the Vijayanagar Kingdom.
- પ્ર. 5. "ચૌથ" અને "સરદેશમુખી" વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
Distinguish between "Chauth" and "Sardeshmukhi".
- પ્ર. 6. સૂકી ખેતીની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ કઈ છે?
What are the salient features of Dry farming ?
- પ્ર. 7. અલ્લાઉદ્દીન ખીલજી દ્વારા કરવામાં આવેલ બજાર સુધારાઓ પાછળના મુખ્ય હેતુઓ ક્યાં હતાં?
What were the major objectives behind market reforms introduced by Alauddin Khalji ?
- પ્ર. 8. ભારતમાં ક્યારે અને ક્યાં મેન્ગો સાવર્સ (Mango Showers) થાય છે?
When and where do "Mango Showers" in India take place ?
- પ્ર. 9. રાણી વિક્ટોરિયાની 1858 ની ઘોષણાની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ કઈ હતી ?
What were the salient features of Queen Victoria's Proclamation of 1858 ?
- પ્ર. 10. પ્રાચિન શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ : તક્ષશિલા, નાલંદા અને વલ્લભીના આજના સમયના ભૌગોલિક સ્થળો જણાવો.
Mention the present day geographical locations of the ancient educational institutions : Takshshila, Nalanda and Vallabhi.

P.T.O.

વિભાગ – B

- (૧) પ્રશ્નક્રમાંક : 11 થી 16.
(૨) બધા જ 06 પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે.
(૩) દરેક પ્રશ્નના 5 ગુણ છે.
(૪) જવાબ આશરે 50 થી 60 શબ્દોમાં લખવાં

PART – B

1. Question No. 11 to 16.
2. Attempt all 06 questions.
3. Each question carries 5 marks.
4. Answer should be given approximately in 50 to 60 words.

પ્ર. 11. “અખાત” અને “સમુદ્રધૂની” વચ્ચેનો તફાવત ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

Explain with examples the difference between “gulf” and “strait”.

પ્ર. 12. હર્ષવર્ધનના ગુજરાત સાથેના સંબંધ ઉપર ટૂંકી નોંધ લખો.

Write a short note on Harshavardhana’s relations with Gujarat.

પ્ર. 13. ભારતમાં બહુવિધ રાજ્ય વ્યવસ્થા ઉપર તુર્ક આક્રમણોની શી અસર થઈ?

What was the impact of the Turkish conquests on the multi-state system in India ?

પ્ર. 14. સ્પર્ધાત્મક સંઘવાદના યુગમાં ગુજરાતને લાભ આપનારા વિવિધ ભૌગોલિક પરિબલોની ચર્ચા કરો.

Discuss the various geographical factors which provide advantage to Gujarat in an era of competitive federalism.

પ્ર. 15. નગારા પ્રકારના મંદિર સ્થાપત્યની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ કઈ છે?

What are the salient features of a Nagara type temple architecture ?

પ્ર. 16. ગરબા/ રાસનૃત્યની પ્રાદેશિક વિવિધતાઓસહ મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓનું વર્ણન કરો.

Explain the key characteristics of Garba/Ras dance with its regional variations.

વિભાગ – C

- (૧) પ્રશ્નક્રમાંક : 17 થી 28.
- (૨) નીચેના 12 પૈકી ગમે તે 09 પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. ફક્ત પ્રથમ 09 લખાયેલાં પ્રશ્નો જ ધ્યાને લેવામાં આવશે.
- (૩) દરેક પ્રશ્નના 10 ગુણ છે.
- (૪) જવાબ આશરે 120 થી 130 શબ્દોમાં લખવાં.

PART – C

1. Question No. 17 to 28.
2. Attempt any 09 out of 12 questions. Only the first 09 attempted questions would be considered.
3. Each question carries 10 marks.
4. Answer should be given approximately in 120 to 130 words.

- પ્ર. 17. ગુજરાતી ભવાઈ પરંપરાનું સામાજિક-સાંસ્કૃતિક મૂલ્ય દર્શાવો.
Mention the socio-cultural value of Gujarati Bhavai tradition.
- પ્ર. 18. પશ્ચિમ ભારતીય સ્થાપત્ય કથાનકોમાં જોવા મળતાં – જીવનનો આનંદ અને પ્રેમના તત્ત્વો – વિષે મુદ્દાસર નોંધ લખો.
Describe the elements of the pleasure of life and love in Western Indian Architectural themes.
- પ્ર. 19. “ગુજરાતના સમાજ જીવનની સમજણ માટે લોકગીતો ખૂબ મહત્વનો સ્ત્રોત છે.” ચર્ચા કરો.
“Folk songs are very significant source for elucidating the social life of Gujarat”.
Discuss.
- પ્ર. 20. સામાજિક વનીકરણની સામાજિક-આર્થિક અને પર્યાવરણીય અસરોની ચર્ચા કરો.
Discuss the socio-economic and environmental impact of social forestry.
- પ્ર. 21. હૈદરાબાદ રાજ્યના વિલિનીકરણ માટેની સરદાર પટેલની નીતિની સમીક્ષા કરો.
Review the policy of Sardar Patel for the merger of Hyderabad State.
- પ્ર. 22. મરાઠા સામ્રાજ્યની પડતીના કારણો ચકાસો.
Examine the causes for the collapse of the Maratha Empire.

- પ્ર. 23. ગુપ્તા યુગ દરમ્યાન વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીનો વિકાસ આલેખો.
Trace the development of science and technology during the Gupta period.
- પ્ર. 24. વૈશ્વિકરણના પડકારો તેમજ ભારતમાં તેની સમાજ અને અર્થતંત્ર ઉપર અસરો સમજાવો.
Explain the challenges of Globalization and its impacts on society and economy in India.
- પ્ર. 25. મુખ્ય માર્ગ નેટવર્કનો તેની ભારતના સામાજિક-આર્થિક અને સાંસ્કૃતિક વિકાસ માટેની ભૂમિકા સાથે અહેવાલ આપો.
Give an account of major road network with its role for socio-economic and cultural development of India.
- પ્ર. 26. હરિત ઊર્જા (ગ્રીન એનર્જી) એટલે શું? તેની લાક્ષણિકતાઓ અને ભારતમાં તેના વિકાસ માટેના પ્રયત્નોની ચર્ચા કરો.
What is Green Energy ? Discuss the salient features and attempts to develop it in India.
- પ્ર. 27. મેગેસ્થનીઝની 'ઇન્ડીકા' ના ખાસ સંદર્ભમાં મૌર્ય સમયના નગરપાલિકા વહીવટની ચર્ચા કરો.
Discuss the Municipal Administration of the Mauryan period with special reference to "Indica" of Megasthenes.
- પ્ર. 28. પર્યાવરણીય અસર મૂલ્યાંકનની તેના હેતુઓ અને પદ્ધતિઓ સહ વ્યાખ્યા આપો.
Define environmental impact assessment with its objectives and methods.